



อนุกรรมการสุขภาพวัยรุ่น  
ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย  
และชมรมสุขภาพวัยรุ่น

# Textbook of Adolescent Medicine



ตำรา  
เวชศาสตร์  
วัยรุ่น



10045345

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

บรรณาธิการ

รศวันต์ อาริมิตร

สุกัญญา อินอิว

บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์

ศิริไชย หงษ์สงวนศรี

สมจิตรต์ จารุรัตนศิริกุล

# สารบัญ

หน้า

## Part I General Considerations in Adolescent Medicine

1. ประวัติสาขาวิชาเวชศาสตร์วัยรุ่นและการดูแลสุขภาพวัยรุ่น  
History of Adolescent Medicine and Adolescent Health Care  
วิโรจน์ อารีย์กุล 1
2. เวชศาสตร์วัยรุ่นในประเทศไทย  
Adolescent Health Care in Thailand  
สุวรรณ เรื่องกาญจนเศรษฐ์ 9
3. ระบาดวิทยาการตายและการเจ็บป่วยของวัยรุ่นไทย  
Epidemiology of Mortality and Morbidity of Thai Teenagers  
สุวรรณ เรื่องกาญจนเศรษฐ์ 21
4. การดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคในวัยรุ่น  
Adolescent Preventive Services and Health Supervision  
บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์ 37
5. การเลี้ยงดูเชิงบวกและการสื่อสาร  
Positive Parenting and Communication  
จันทจิตา พุทธชานานนท์ 49
6. การซักประวัติและการสัมภาษณ์วัยรุ่นในคลินิก  
The Adolescent Patient Setting and Interviewing  
จิราภรณ์ อรุณาภูร 61
7. การพัฒนาศักยภาพวัยรุ่นและเยาวชนด้วยพลังบวก  
Positive Youth Development  
สุริยเดว ทรีปาตี 73
8. การบริการด้านสุขภาพของวัยรุ่นในอนาคต  
Future Directions for Adolescent Health Care  
วิโรจน์ อารีย์กุล 85

## Part II Growth and Development

- |     |  |     |
|-----|--|-----|
| 9.  | การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางด้านร่างกายในช่วงวัยหนุ่มสาว<br>Normal Pubertal Physical Growth and Development<br>ฉันท์สุดา พงศ์พันธุ์ผู้ภักดี และ รสวันต์ อารีมิตร | 97  |
| 10. | พัฒนาการทางด้านจิตใจและสังคม<br>Adolescent Psychosocial Development<br>รสวันต์ อารีมิตร  | 115 |
| 11. | พัฒนาการทางเพศ<br>Sex Development<br>ฉันท์สุดา พงศ์พันธุ์ผู้ภักดี  | 131 |
| 12. | พัฒนาการของสมองและการรู้คิดในวัยรุ่น<br>Adolescent Brain and Cognitive Development<br>จันท์จิตตา พลุทยานานนท์  | 139 |
| 13. | โภชนาการในวัยรุ่น<br>Nutrition for Adolescents<br>ฉันท์สุดา พงศ์พันธุ์ผู้ภักดี   | 151 |
| 14. | สรีรวิทยาของการมีประจำเดือนปกติ<br>Normal Menstrual Physiology<br>รสวันต์ อารีมิตร   | 167 |

## Part III Abnormal Growth and Development

- |     |  |     |
|-----|--|-----|
| 15. | ภาวะเป็นหนุ่มสาวก่อนวัย<br>Precocious Puberty<br>เกวลี อุณจักร             | 181 |
| 16. | ภาวะเข้าสู่วัยหนุ่มสาวล่าช้า<br>Delayed Puberty<br>สมจิตร จารูรัตน์ศิริกุล | 201 |
| 17. | ความผิดปกติของการเจริญเติบโต<br>Disorders of Growth<br>เกวลี อุณจักร       | 215 |

18. โรคอ้วนในวัยรุ่น Adolescent Obesity ฉันท์สุดา พงศ์พันธุ์ผู้ภักดี	241
<b>Part IV Sexuality and Gynecology</b>	
19. เพศวิถี พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศและการเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ Sexuality, Sexual Risk Behaviors and Sexual Dysfunction บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์	267
20. วัยรุ่นที่มีเพศหลากหลาย Gender Variant Youth จิราภรณ์ อรุณากร	277
21. ความผิดปกติของเต้านมในกลุ่มอายุวัยรุ่น Breast Disorders and Gynecomastia in Adolescents สมจิตร์ จารุรัตนศิริกุล	291
22. การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและบทบาทการเป็นพ่อแม่ Adolescent Pregnancy and Parenthood สุภิญญา อินอิว	303
23. ยาคุมกำเนิดที่มีฮอร์โมนเป็นส่วนประกอบ Hormonal Contraception บุญยิ่ง มานะบริบูรณ์	323
24. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ Sexually Transmitted Infections สุภิญญา อินอิว	339
25. ความผิดปกติของประจำเดือน Menstrual Disorders สุภิญญา อินอิว	367
26. การดูแลสุขภาพวัยรุ่นชาย Adolescent Male Health วิโรจน์ อารีย์กุล	389

## Part V Common Issues

27. ปัญหาทางผิวหนังที่พบบ่อยในวัยรุ่น  
Common Skin Problems in Adolescents  
ศิริวรรณ วนานุกุล 401
28. กระดูกสันหลังคดในวัยรุ่น  
Adolescent Idiopathic Scoliosis  
วีโรจน์ อารีย์กุล 413
29. การประเมินความพร้อมของร่างกายในการเล่นกีฬาและการบาดเจ็บจากกีฬา  
Sport Preparticipation Evaluation and Sport Injuries  
รัฐฤกษ์ อรุณากร 427
30. ปัญหาการนอนในวัยรุ่น  
Sleep Disorders in Adolescents  
ลลลลลลลล ธรรมประทานกุล 443

## Part VI Mental Health

31. ความภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น  
Self-Esteem in Adolescents  
คมสันต์ เกียรติรุ่งฤทธิ์ 457
32. อาการทางกายที่ส่งผลต่อจิตใจ  
Somatic Symptoms  
พลิศรา ธรรมโชติ 475
33. โรคความผิดปกติของการกินอาหาร  
Eating Disorders  
รสวันต์ อารีมิตร 495
34. การใช้สารเสพติดในวัยรุ่น  
Recreational Substance Use in Adolescents  
วรพันธ์ เกரியงสุนทรกิจ 531
35. การดูแลวัยรุ่นที่ใช้สารเสพติด  
Substance Use in Adolescents  
นวพร หิรัญวิวัฒน์กุล 547

36. การติดเกม Game addiction ศิริไชย หงษ์สงวนศรี	565
37. ภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น Depression in Adolescents จิราภรณ์ อรุณาภรณ์	581
38. โรควิตกกังวล Anxiety Disorders สิรินัดดา ปัญญาภาส และ ทิฆัมพร หอสิริ	595
39. ความก้าวร้าว รุนแรง และการรังแกผู้อื่น Aggression, Violence and Bullying ฉันท์สุดา พงศ์พันธ์ผู้รักดี	613
40. การถูกล่วงละเมิดทางเพศในวัยรุ่น Sexual Assault and Victimization in Adolescents บุญยั้ง มานะบริบูรณ์	625
41. เด็กถูกเร่งเกินวัย Hurried Child Syndrome วินัดดา ปิยะศิลป์	635
42. ภาวะบกพร่องทางเชาวน์ปัญญา Intellectual Disability นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช	647
43. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ Educational underachievement วีระศักดิ์ ชลไชยะ	663
44. โรคชน/สมาธิสั้น Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder วีระศักดิ์ ชลไชยะ	687

## Part VII Chronic Illness and Transition of Health Care

45. วัยรุ่นที่ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง 709  
Chronic Illness in Adolescence  
รสวันต์ อารีมิตร
46. การเตรียมความพร้อมเพื่อส่งต่อไปยังระบบบริการสุขภาพแบบผู้ใหญ่ 723  
Transition of Health Care  
รสวันต์ อารีมิตร
- ดัชนี 735  
Index